

COVID-19 AŞILAMASI İÇİN

Gecikmiş İkinci Doz VS Standart Pozoloji

Bu makaleye göre, COVID-19 aşısının yaygınlaştırılmasıyla ilgili çalışmalara hekimlerin yön vererek ülke yönetimine yardımcı olabileceği öngörülmüyor.

İki dozlu mRNA aşısının sınırlı bulunabilirliğine ilişkin endişeler göz önüne alındığında, şu anda mevcut olan dozların en etkili kullanımı ile ilgili tartışmalar ağırlık kazandı.

Hali hazırda ilk doz aşı almış kişilerin ikinci dozu, daha fazla kişinin ilk dozu alabilmesi için daha fazla aşı üretilene kadar, birkaç ay ertelemeli mi? Yoksa ilk dozu alanlar, Gıda ve İlaç Dairesi (FDA) tarafından önerildiği üzere, ilk dozdan 3-4 hafta sonra standart programa göre ikinci dozu mu almalıdır?

Makalede, iki yaklaşımın hem bireysel hem de toplumsal düzeyde faydalarının ve risklerinin göz önünde bulundurulması ve ülke yönetimine bu konudaki kararı için hekimlerin öneride bulunması amaçlanıyor.

Buna bağlı olarak, hekimlere seçimlerini literatüre, kendi deneyimlerine, yayınlanmış kılavuzlara ve diğer bilgi kaynaklarına dayandırarak şu iki seçenek arasından yapmaları öneriliyor:

1. İkinci dozun ertelenmesi

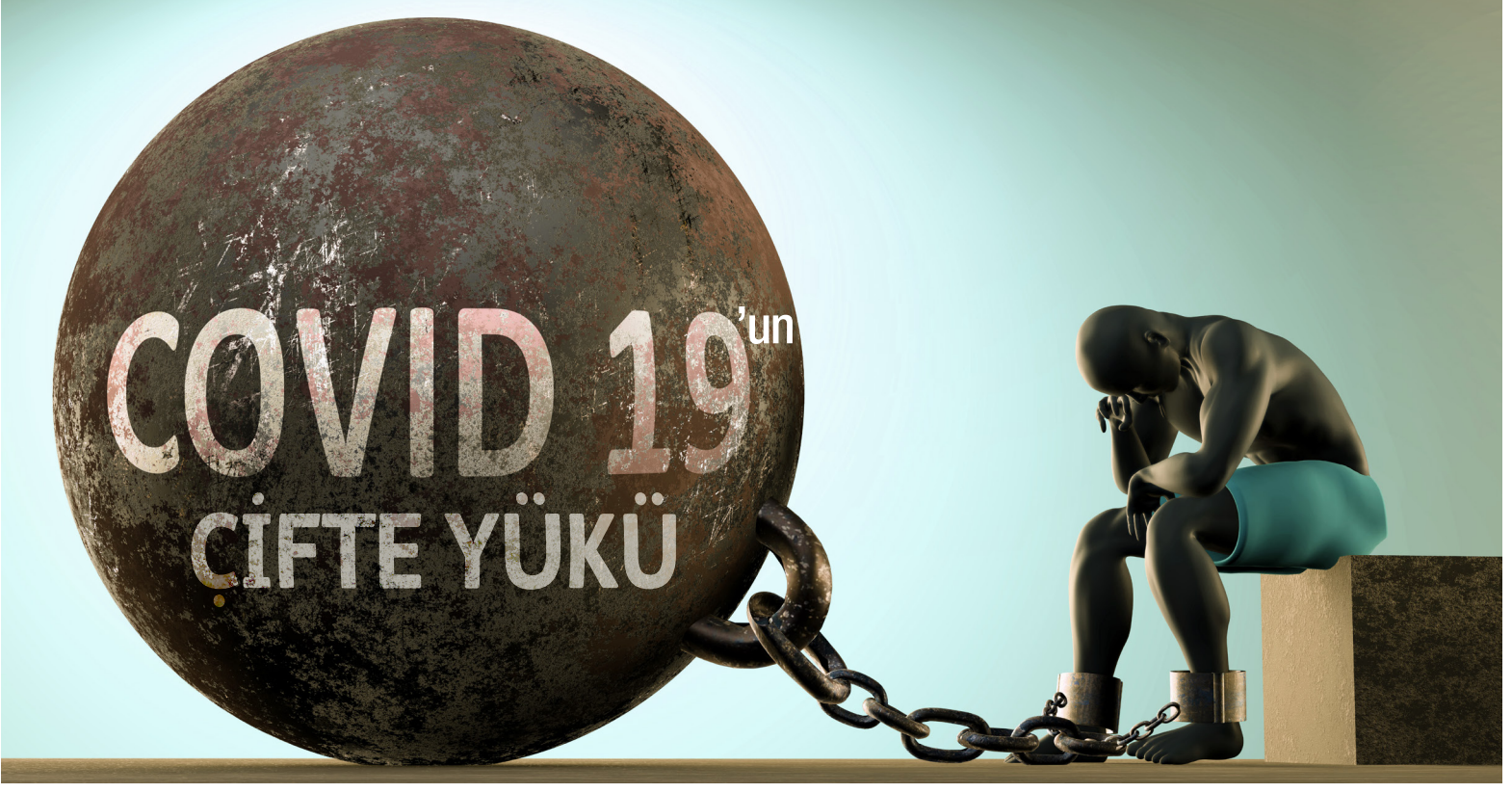
2. Standart pozolojinin takip edilmesi

Ayrıca makalede, hekimlerin bu iki seçenek arasında seçim yapmasına yardımcı olmak için, bu yaklaşımların her biri, alanında uzman tarafından kısa bir derleme ile savunulmuş. Her iki seçeneğin olası faydaları ve riskleri kısaca özetlenmiş. Konu hakkındaki bilginiz ve uzmanların belirttiği noktalar göz önüne alındığında, siz hangi yaklaşımı seçerdiniz?

Delayed Second Dose versus Standard Regimen for COVID-19 Vaccination.

Kadire SR, et al. N Engl J Med. 2021. PMID: 33596347.

Bir sorunun doğası ve ölçeği yeni ve bilinmez olduğunda, standartlaştırılmış yöntemlerle aşılması mümkün değildir.

Bunun iki nedeni,

1. Söz konusu sorunun benzersiz bir zorluğu temsil etmesi,
2. Tüm olası çözümlerin bilinmeyen olumsuz başka sonuçlara yol açabilmesidir.

Bu açıklama, COVID-19 ile birlikte karşılaştığımız güncel zorluklara çok iyi uyuyor. COVID-19'un doğası ve ölçeği yeni olduğu için salgının üstesinden gelmek için kanıtlanmış bir çözüm henüz yok. Bu nedenle, ülkelerin farklı stratejiler uyguluyor ve bu stratejiler bir günden diğerine bile değişiyor.

COVID-19 ile birlikte karşılaştığımız zorlukların çoğu modern toplum için yeni olsa da, dünya daha önce pandemilerle karşı karşıya kaldı. **Daha önceki tecrübeler, her şeyden önce bize salgınların ülkeleri, toplumları ve bireyleri eşit şekilde vurmadığını öğretti.**

Aslında salgınların, en dezavantajlı gruplar arasında -özellikle sosyal olarak daha eşitsiz

ülkelerde- daha yüksek enfeksiyon oranları ve morbidite, mortalite ile eşitsizliğe yol açtığını biliyoruz. Çeşitli ülkelerde ortaya çıkan kanıtlar, bu eşitsizliklerin bugün COVID-19 salgınında da yaşandığını gösteriyor.

Korona krizi, toplumumuzdaki çoğu dezavantajlı grup için çifte bir yükü temsil ediyor. Bu dezavantajlı gruplar, sadece virüsün kendisinden daha fazla etkilenmekle kalmıyor, aynı zamanda iş kaybı; sosyal izolasyon; azalan hane geliri; özellikle kronik hastalıkları olanların genel sağlık hizmetlerine erişimin azalması ve kısıtlamaların sosyal ve ekonomik sonuçlarını da yaşıyorlar.

Bu sonuçlar daha da kötü sağlık, yalnızlık ve diğer akıl sağlığı sorunlarına yol açabiliyor. Zaman geçtikçe ve daha fazla veri toplandığında bu durum muhtemelen daha belirgin hale gelecektir. Koronavirüs hayatları sona erdiren, yoksulluk da bu durumu körükliyor.

Tarih bize daha eşit toplumların daha iyi toplum sağlığına sahip olduğunu öğretti. Makaleye göre, hali hazırda sağlık ve sosyal bakım bütçelerine yatırım yapan ve iyi gelişmiş demokrasilere sahip ülkelerin muhtemelen krizden daha hafif bir şekilde etkileneceğini deneyimleyeceğiz.

Sağlık eşitsizliklerinin ortaya çıkışını takip etmek, bu eşitsizliğe COVID-19'un katkılarını açıklamak ve COVID-19'un sindemik doğasını azaltabilecek politikaları, kurumsal koşulları ve müdahaleleri belirlemek her zamankinden daha büyük öneme sahip. Makalede koronavirüsün oyunu değiştirmiş olabileceği, ancak eşitsizliğin hala kilit role sahip faktör olduğu belirtiliyor.

The double burden of COVID-19.

Smith Jeruelund S, Scand J Public Health. 2021 Feb;49(1):1-4. doi: 10.1177/1403494820984702. PMID: 33528311

Semt Pazarını Ayağımıza Getiren Robot: PİKA

COVID-19 sürecinin getirdiği yeni normal olan 'temasız günlük yaşam' yeni teknolojilerin gelişmesine de kapı aralıyor. Otonom teslimat robotu olan **PİKA (Paylaşımsız İnsansız Kargo Araç)**, mobil uygulama üzerinden semt pazarından seçilen ürünleri eve taşıyor.

Yerli bir kuruluş olan Bizero Robotics, bir alışveriş uygulaması olan '**Pazardan**' ile işbirliği yaparak PİKA'nın ilk sipariş teslimatını Hisarüstü pazarından gerçekleştirdi.

Bu temassız alışveriş sürecinde öncelikle sipariş edilen ürün, pazarcı tarafından PİKA'ya yükleniyor ve

adrese teslim edilmek üzere yola çıkıyor. PİKA, verilen adrese yaklaştığında Pazardan uygulaması ile alıcıya bilgi gidiyor ve alıcı siparişini almak üzere PİKA'ya ulaşıyor.

Şu anda İstanbul'un 11 semt pazarında hizmet veren PİKA'nın önümüzdeki dönemde birçok şehre yayılması bekleniyor.